

Sinteza

propunerilor și obiecțiilor expuse de către părțile interesate cu privire la inițierea negocierilor asupra proiectului Acordului de facilitare de împrumut între Republica Moldova și Uniunea Europeană și Banca Națională a Moldovei privind asistență macrofinanciară pentru Republica Moldova

Organul, care a înaintat propuneri sau obiecții	Conținutul Propunerilor și Obiecțiilor	Opinia Ministerului Finanțelor
1. Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene	<p>Cu referire la componența delegației de negociatori, se menționează faptul că obligativitatea participării reprezentantului MAEIE la negocieri este doar în cazul negocierii unui tratat internațional interstatal și/sau interguvernamental, promovat în conformitate cu Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova și ale Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin HG nr. 442/2015 (pct. 50 din Regulament). În cazul în care, totuși, MF va considera necesară prezența reprezentantului MAEIE, acesta va fi delegate corespunzător spre participare la negocieri.</p> <p>Totodată, se menționează faptul că, potrivit lit. h) și i) ale articolului 66 din Constituția Republicii Moldova, precum și ținând cont de obiectivul prezentului proiect de Acord de împrumut de a ușura constrângerile de finanțare externă, de a acoperi necesitățile bugetare și de a ajuta Republica Moldova să acordeze vulnerabilitățile externe și financiare actuale, MAEIE recomandă consultarea și avizarea prezentului proiect de Acord de împrumut și Parlamentul Republicii Moldova, înainte de adoptarea deciziei cu privire la inițierea negocierilor și aprobarea semnării a proiectului Acordului de împrumut.</p>	<p>Se acceptă. Textul proiectului Acordului de facilitare de împrumut este unul standard al UE și modificări majore nu vor fi efectuate. Pct.3 din proiectul HG a fost exclus luând în considerație urgența semnării tratatului se emite o singura decizia.</p> <p>Se acceptă. După primirea avizelor tuturor instituțiilor interesante proiectul Acordului de facilitare de împrumut, precum și tabelul de sinteză urmează a fi remis pentru examinarea Comisiei parlamentare pentru politică externă și integrare europeană.</p>

<p>2. Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale</p>	<p>Lipsă de propuneri și obiecții.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>3. Ministerul Economiei</p>	<p>Ținând cont de prevederile Legii nr. 595/1999, dat fiind faptul că Acordul menționat reprezintă un tratat interstatual, inițierea negocierilor și aprobarea semnării acestuia urmează a fi efectuată prin Decret al Președintelui Republicii Moldova. Totodată, se recomandă ajustarea notei informative la proiect cerințelor prevăzute în HG nr. 442/2015.</p>	<p>Nu se acceptă în ceea ce privește Acordul menționat, potrivit punctului 14. acesta este guvernat de legislația Uniunii Europene și, subsidiar, de legislația luxemburgheză. Prin urmare, nu sunt întrunite condițiile pentru a fi calificat drept tratat internațional în sensul legislației privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova și a Convenției de la Viena cu privire la dreptul tratatelor.</p> <p>Avizul MAEIE în acest sens a fost recepționat.</p>
<p>4. Ministerul Justiției</p>	<p>Cu titlu redacțional, la proiectul hotărârii de Guvern, în clauza de adoptare, cuvintele „și completările” se vor exclude. În versiunea rusă a proiectului, în preambul, după cuvântul „утверждения” se va completa cu „и подписания”; синтагма „и дополнениями” se va exclude.</p> <p>La pct. 3 după cuvintele „назначить и” se va completa cu „наделить”. Totodată, cuvântul „переговор” din expresiile „руководитель переговоров” și „члены переговоров” se va substitui cu cuvântul „делегации”.</p>	<p>Se acceptă. Proiectul Hotărârii Guvernului a fost redactat.</p> <p>Pct.3 a fost exclus luând în considerație urgența semnării tratatului se emite o singura decizia.</p> <p>Totodată, textul proiectului Acordului de facilitare de împrumut este unul standard al</p>

<p>Cu referire la proiectul Acordului: Se va asigura corectitudinea denumirii Acordului în limba română; în ambele variante de text se va asigura corectitudinea denumirii Acordului în limba română; în ambele variante de text se va uniformiza denumirea având în vedere că sunt utilizate noțiunile de „Acord de împrumut” și „Contract de facilitate”; se va revedea alternanța părților – în ambele variante de text.</p> <p>Se consideră necesar de a revedea prevederile de la art. 6 alin. (3) prin prisma exigențelor art. 943 Cod civil privind căroră plata înfrizată, dobânda, dobânda de înfriziere sau, după caz, penalitatea se calculează numai asupra sumei de bază a obligației pecuniare, orice clauză contrară acestor dispoziții fiind lovită de nulitate absolută. Adicional, pentru alineatele (4) și (5) considerăm defectuoasă formularea actuală care este una generală și poate genera interpretări extensive la etapa implementării. În ambele versiuni de text, la art. 15 alin (1) cuvintele „constituționale și”/constituțional and” se vor exclude.</p> <p>De asemenea, se va ține cont de exigențele art. 3 alin. (2) al Legii nr. 419/2006 potrivit căreia se impune obligativitatea aprobării contractelor de împrumut de către Parlament.</p>	<p>UE și modificări majore nu vor fi efectuate.</p> <p>Se acceptă Pe tot parcursul textului versiunii în limba română „Contract de facilitate de împrumut” a fost substituit cu „Acordul de facilitate de împrumut”</p> <p>Nu se acceptă Dacă plățile de dobândă sunt plătite cu întârziere, penalitatea se aplică sumei dobânzii. Sunt condiții standard aplicate de Comisia UE la toate acordurile de împrumut Totodată, conform avizării repetate din 13.05.2022 a proiectului, MJ a comunicat lipsă de obiecții</p> <p>Se acceptă. După primirea avizelor tuturor instituțiilor interesante proiectul Acordului de facilitate de împrumut, precum și tabelul de sinteză urmează a fi remis Comisiei parlamentare pentru politică externă și integrare europeană. De asemenea, după</p>
--	---

		semnarea acordului respectiv. acesta urmează a fi ratificat de către Parlament.
5. Ministerul Muncii și Protecției Sociale	Lipsă de obiectiv și propuneri	Se acceptă
6. Banca Națională a Moldovei	<p>Conform art. 2 „Definiții”, punctul (14), valoarea cumulativă a tranșelor de împrumut acordate în temeiul acordului respectiv ar fi de până la 60 milioane euro, însă această sumă diferă de valoarea cumulativă a facilității indicate în restul textului acordului și al Memorandumului de înțelegere, care este de 120 milioane eur.</p> <p>Varianta în limba engleză – comentariile sunt prezentate în limba engleză:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Art. 2 (4). The wording of Article 2 (4) merely exempts the National Bank of Moldova (NBM) from liability for financial obligations of the Borrower. This provision could be construed as implying NBM's liability for non-financial obligations of the Borrower. In addition to that, NBM's mandate under the draft Loan Facility Agreement is blurred. • Para (8) of the Preamble refers to NBM performing the tasks attributed to it by the Agreement – seemingly, the broad range of tasks exercised by a financial agent (as per Art. 2 para (4)) and the tasks related to information provision (as per Art. 11 para (3)). For the sake of clarity and with a view to clearly circumscribe NBM's tasks under this Agreement, we recommend reverting to the wording used in Art. 2 para (4) of the Loan Facility Agreement between the Republic of Moldova as Borrower and the National Bank of the Republic of Moldova as Agent to the Borrower and the European Union as Lender, concluded in the year 2020. The latter provided that NBM shall not be liable for any of the Borrower's obligations under the Agreement and that NBM shall be solely responsible for booking the relevant amounts and executing payment orders. • Art. 4 (3) e). The reference to the adoption of a Commission Borrowing Decision, as an additional condition for the Lender to pay the Net Disbursement Amount in respect of an 	<p>Se acceptă în proiectul Acordului a fost modificat conținutul celor indicate</p> <p>Se acceptă în proiectul Acordului aliniatul dat a fost redactat</p> <p>Nu se acceptă Este o prevedere standard a Comisiei JE, respectiv</p>

<p>Instalment is not clear (please confirm whether it is the Decision referred to under Art. 1 para (8)).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Art. 5 (2). We recommend verifying the provisions of letters h), i), j), k) which seem to overlap with the provisions of letters a), b), c), d). • In Art. 9, listing the events of default, reference is made to a series of events of default on the part of the National Bank of Moldova. We note that similar provisions of the 2020 Loan Facility Agreement merely refer to the Borrower's default and we recommend excluding reference to the National Bank of Moldova from this Article. • Art. 11 (3). We propose that the text „and the National Bank of Moldova” is excluded by virtue of the following considerations: <ul style="list-style-type: none"> 1) We consider that it is not necessary to mention separately the National Bank of Moldova as the subject of the obligation to provide the necessary information for the evaluations and verifications that could be carried out under Art. 11 para. (2) of the draft MFA Loan Facility Agreement, because the National Bank of Moldova, as a public authority of the Republic of Moldova, under the obligation assumed by the Republic of Moldova (as Borrower), will provide the necessary information within the limits of its powers and competences established by the legislation of the Republic of Moldova. 2) At the same time, we notice that according to Art. 11 para. (3) of the Loan Agreement between the Republic of Moldova and the EU of 23 July 2020 (ratified by Law No. 166/2020) only the Borrower (Republic of Moldova) is mentioned as the subject of the obligation to provide the necessary information, which does not exclude the involvement of the National Bank of Moldova, under the conditions and within the limits provided by law. 	<p>„Decizie” urmează a fi înțeleasă exclusiv ca Decizia Parlamentului/Consiliului. de acorda un împrumut.</p> <p>Se acceptă Art. 5 (2) lit. h), i), j), k) au fost excluse.</p> <p>Se acceptă BNM a fost exclusă din articolul respectiv</p> <p>Se acceptă BNM a fost exclusă din articolul respectiv</p>
--	--

<p>7. Centrul Național Anticorupție</p>	<p><i>În preambul:</i> Pct. 4, utilizarea sintagmei „și în Memorandumurile de Înțelegere (suplimentare) ulterioare, dacă este cazul”, atribuie incertitudine circumstanțelor în care poate fi inițiată semnarea unui nou memorandum, periclitând stabilitatea și previzibilitatea colaborării. Astfel, urmează a fi definite generic cazurile prezumate, sau exclusă sintagma în cauză din context.</p> <p>Pct. 9, dintr-o sintagma „prevăzute de autoritățile”, urmează a fi completat cu sintagma „specializate în prevenirea și combaterea fraudei și corupției, a actelor conexe corupției și a faptelor de comportament corupțional”.</p> <p><i>În dispozitiv:</i> Pct. 4, subpct. (3) lit. h), sintagma „spre satisfacția împrumutătorului”, este ambiguă și nu permite identificarea clară și cu certitudine a condiționalității care urmează a fi înținsă pentru onorarea de către împrumutător a obligației de a plăti valoarea netă a tragerii. În context, se remarcă necesitatea revizuirii redacției propuse.</p>	<p>Nu se acceptă Este text standard al Comisiei UE la acordurile de împrumut. Totodată conform avizării repetate din 13.05.2022 a proiectului, CNA a comunicat lipsă de obiecții</p> <p>Se acceptă Punctul respectiv a fost completat cu prevederea respectivă.</p> <p>Nu se acceptă Este text standard al Comisiei UE la acordurile de împrumut. Condiționalitățile sunt specificate în Memorandum de Înțelegere. Totodată conform avizării repetate din 13.05.2022 a proiectului CNA a comunicat lipsă de obiecții</p> <p>Nu se acceptă Este text standard al Comisiei UE la acordurile de împrumut. Rata dobânzii aplicată pentru fiecare tranșă va depinde de costul la care se va împrumuta Comisia Europeană pe piața financiară internațională.</p>
	<p>Pct. 6, subpct. (2), se consideră oportună completarea cu prevederi privind plafonarea valorii maxime a dobânzii și modulului de calculare în cazul eventualei suspendări (înstituirii moratorului <i>ae facto</i> asupra plăților potrivit pct. 9 lit. h) al proiectului.</p> <p>Pct. 6, subpct. (4), se recomandă autorului aprecierea reglementării unui mecanism de coordonare prealabilă a costurilor imputabile/reglementarea exhaustivă a categoriilor vizate sau plafonare a cuantumului costurilor suportate.</p>	

	<p>Pct. 9 lit.h), i), sintagmele „în timp util” și „o parte semnificativă” urmează a fi substituite cu prevederi ce permit delimitarea clară și cu certitudine a obligației de răscumpărare imputabilă împrumutatului (concretizarea termenului și cotei procentuale minime).</p> <p>Pct. 11 subpct. (2), cu referire la sintagma „inclusiv operațiuni și interviuri de criminalistică digitală”, apreciind prin prisma normelor de procedură penală naționale relevante, se remarcă faptul, că acestea pot fi realizate doar în comun cu autoritățile naționale. În acest context, analizând prin prizna anexei II la Acordul din 18.03.2015 dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, se recomandă completarea prevederilor propuse, după cum urmează: „Aceste controale și inspecții vor fi pregătite și conduse în strânsă colaborare cu autoritățile competente din Moldova desemnate de autoritățile din Moldova, și care vor fi informate în timp util despre obiect, scop și baza legală a verificărilor și inspecțiilor, astfel încât să poată oferi tot ajutorul necesar”.</p>	<p>Conform avizării repetate din 13.05.2022 a proiectului CNA a comunicat lipsă de obiecții</p> <p>Nu se acceptă Acesta va fi o evaluare de la caz la caz. Este text standard al UE Comisiei UE la acordurile de împrumut</p> <p>Nu se acceptă Este text standard al UE Comisiei UE la acordurile de împrumut. Conform avizării repetate din 13.05.2022 a proiectului CNA a comunica lipsă de obiecții De asemenea, menționăm că. indiferent dacă auditurile sunt efectuate în comun sau nu, acesta nu intră în domeniul de aplicare al acestui acord.</p>
<p>8. Comisia politică externă și integrare europeană</p>	<p>Comisia politică externă și integrare europeană a examinat proiectul Acordului de facilitare de împrumut între Republica Moldova și Uniunea Europeană și Banca Națională a Moldovei privind Asistență Macro-financiară Republicii Moldova, și în temeiul art.8¹ alin. (3) din Legea nr.595/1995 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, se pronunță în favoarea inițierii negocierilor și semnării acestuia.</p>	<p>Se acceptă</p>

MINISTRU

Dumitru BUDIANSCHI